

ΕΝΟΤΗΤΑ 4 - ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ**ΜΕΡΟΣ Α' - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΗ**

(τηλεφωνική συνδιάλεξη μεταξύ του κυρίου Αλεξιάδη και ενός ενδεχόμενου συνεργάτη από το εξωτερικό)

Γραμματέας: Καλημέρα. «Διεθνής Εταιρεία Πλαστικών». Παρακαλώ.
 Συνεργάτης: Καλημέρα. Θα ήθελα να μιλήσω με τον κ. Αλεξιάδη από το τμήμα πωλήσεων.
 Γραμματέας: Λυπάμαι, αλλά ο κ. Αλεξιάδης βρίσκεται αυτή τη στιγμή στην αίθουσα συνεδριάσεων, όπου μιλάει σε μια ομάδα μαθητών για την εξέλιξη και τα οφέλη του διεθνούς εμπορίου. Μπορείτε να ξαναπάρτε σε μισή ώρα;
 Συνεργάτης: Βεβαίως. Θα ξαναπάρω. Σας ευχαριστώ.

(Μετά από μισή ώρα)

Συνεργάτης: Καλημέρα σας. Σας ξαναπήρα πριν από μισή ώρα. Τελείωσε ο κ. Αλεξιάδης; Θα μπορούσα να μιλήσω μαζί του;
 Γραμματέας: Θα σας συνδέσω αμέσως.
 Αλεξιάδης: Αλεξιάδης στο τηλέφωνο.
 Συνεργάτης: Καλημέρα, κ. Αλεξιάδη. Είμαι ο Michael Dole από την εταιρεία "Dole & Sons UK" και θα ήθελα να μου δώσετε μερικές πληροφορίες για ορισμένα προϊόντα, τα οποία θα θέλαμε να **προμηθευτούμε** από σας. Διαπιστώσαμε ότι αυξήθηκαν οι εξαγωγές της εταιρείας σας και τα προϊόντα σας είναι πολύ πιο φτηνά από τα προϊόντα άλλων χωρών και άρα πιο πετυχημένα στην **αγορά**.
 Αλεξιάδης: Μ' αυτά που μου είπατε νιώθω ήδη πιο ευχαριστημένος από κάθε άλλη φορά. Πείτε μου, σας παρακαλώ, τι θα θέλατε να μάθετε;
 Συνεργάτης: Έχω μπροστά μου το πρόσφατο **φυλλάδιο**, που μας στείλατε, το οποίο περιέχει την περιγραφή των προϊόντων, τις τιμές και τις συνθήκες **παράδοσης**. Θα ήθελα να ξέρω αν έχετε αρκετή ποσότητα από το είδος 25β (καθίσματα) και τι **έκπτωση** κάνετε, στην περίπτωση που αποφασίσουμε να αγοράσουμε πιο μεγάλη ποσότητα. Επίσης, σε τι **νόμισμα** προτιμάτε να γίνει η πληρωμή;
 Αλεξιάδης: Μια στιγμή, για τι ποσότητα πρόκειται;
 Συνεργάτης: Περίπου 450-500 καθίσματα.
 Αλεξιάδης: Εντάξει. Έχουμε στο **στοκ** μας περισσότερο απ' ό,τι θέλετε, και σ' αυτήν την ποσότητα, δηλαδή για πάνω από 100 καθίσματα έχουμε μια έκπτωση 15%. Η πληρωμή γίνεται σε ευρώ με βάση την **τιμή συναλλάγματος**, που ισχύει την ημέρα της πληρωμής (τρέχουσα τιμή).
 Συνεργάτης: Σας ευχαριστώ. Και ποιος πληρώνει τη διεθνή **μεταφορά** των **εμπορευμάτων** σ' αυτήν την περίπτωση;

- Αλεξιάδης: Η εταιρεία που αγοράζει, δηλαδή εσείς θα είστε υπεύθυνοι για τη μεταφορά και τους **τελωνειακούς διακανονισμούς**.
- Συνεργάτης: Εντάξει, κ. Αλεξιάδη. Θα συνεννοηθώ με τον αρμόδιο διευθυντή της εταιρείας μας και αφού συμφωνήσουμε, θα σας στείλω το έντυπο παραγγελίας με την ποσότητα, που θα αγοράσουμε.
- Αλεξιάδης: Χαίρομαι που επιλέξατε την εταιρεία μας και να είστε σίγουροι ότι θα μείνετε ευχαριστημένοι από τη συνεργασία μας.
- Συνεργάτης: Και εγώ χαίρομαι. Θα σας τηλεφωνήσω το συντομότερο δυνατόν. Αντίο σας.
- Αλεξιάδης: Αντίο σας.

Ειδικό Λεξιλόγιο

- **Προμηθεύω:** παρέχω, χορηγώ σε κάποιον κάτι που χρειάζεται ή θα χρειαστεί στο μέλλον.
Π.χ. Τους προμήθευε συχνά πρώτες ύλες για την παραγωγή πλαστικών αντικειμένων καθημερινής χρήσης.
- **Αγορά, -ές:** τόπος διάθεσης πώλησης των προϊόντων.
Π.χ. Οι ελληνικές επιχειρήσεις ψάχνουν νέες αγορές για τα εμπορεύματά τους.
- **Φυλλάδιο, -α:** ολιγοσέλιδο ενημερωτικό / διαφημιστικό έντυπο, που στοχεύει να ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αγοράσουν τα προϊόντα μιας ορισμένης βιομηχανίας.
Π.χ. Ο αντιπρόσωπος πωλήσεων μοίραζε στα καταστήματα τα ενημερωτικά φυλλάδια με τα νέα προϊόντα της εταιρείας του.
- **Παράδοση, -εις:** μεταβίβαση ενός πράγματος σε κάποιον που το δικαιούται ή που υπάρχει δέσμευση απέναντί του.
Π.χ. Η παράδοση των δεμάτων γίνεται την ίδια μέρα και στο σπίτι του πελάτη.
- **Έκπτωση, -εις:** αφαίρεση μέρους ή ποσοστού από την τιμή πώλησης. Η έκπτωση μπορεί να προσφερθεί σε σχέση με τις μαζικές αγορές (εμπορική έκπτωση) ή με τη έγκαιρη πληρωμή σε μετρητά (έκπτωση τοις μετρητοίς).
Π.χ. Η ξένη εταιρεία αγόρασε μεγάλη ποσότητα πλαστικών καθισμάτων με έκπτωση 15%.
εκπτώσεις -πληθ.: όταν τα καταστήματα προσφέρουν σε ειδικά χαμηλές τιμές τα εμπορεύματά τους.
Π.χ. Αρχίζουν πρόωρα φέτος οι θερινές εκπτώσεις.
- **Νόμισμα, -ματα:** το χρήμα που κυκλοφορεί με τη μορφή χαρτονομίσματος ή κέρματος / (στο κείμενο) το ξένο νόμισμα.
Π.χ. Το ευρώ ήταν το νόμισμα, που χρησιμοποίησαν μεταξύ τους δύο εταιρείες, για να χρηματοδοτήσουν τις εμπορικές συναλλαγές.
- **Στοκ:** το απόθεμα διαθέσιμων εμπορευμάτων ή άλλων ειδών σε δεδομένη στιγμή.
Π.χ. Οι βιομηχανίες κρατάνε τα τελικά προϊόντα σε στοκ, για να διασφαλίσουν ότι τα αγαθά είναι διαθέσιμα, όταν ζητιούνται από τους πελάτες.

- **Τιμή, -ές συναλλάγματος (-μα, -ματα):** η τιμή του νομίσματος μιας χώρας εκφρασμένης σε σχέση με το νόμισμα άλλης χώρας.
Π.χ. Στη Ρουμανία επικρατεί ένα σύστημα κυμαινόμενης τιμής συναλλάγματος, όπου η τιμή συναλλάγματος κυμαίνεται σύμφωνα με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες αγοράς.
- **Μεταφορά, -ές εμπορευμάτων:** μετακίνηση πραγμάτων, προσώπων σε σχετικά απομακρυσμένο σημείο.
Π.χ. Η μεταφορά των εμπορευμάτων στη Γαλλία θα γίνει με πλοίο.
- **Τελωνειακούς (-ός-ή-ό) διακανονισμούς (-ός, -οί):** τακτοποίηση με το τελωνείο των ζητημάτων, που αφορούν τον έλεγχο των εμπορευμάτων, που εξάγονται, και την πληρωμή των φόρων, που έχουν καθοριστεί για αυτά τα εμπορεύματα.
Π.χ. Καθυστέρησαν πολλές ώρες στα σύνορα, λόγω τελωνειακών διακανονισμών.

Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Αντιστοιχίστε, φτιάχνοντας ζευγάρια λέξεων, που να ταιριάζουν νοηματικά:

1. διαφημιστικό	παράδοσης
2. συνθήκες	προϊόντα
3. τρέχουσα	φυλλάδιο
4. πληρωμή	τιμή
5. φτηνά	μισθών

2. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη σε κάθε πρόταση:

τα στοκ, παραγγελίες, ποσότητες, ο διακανονισμός, εκπτώσεις

1. Ο προγραμματισμός παραγωγής βασίζεται πάνω σε συγκεκριμένες πελατών.
2. οφειλών προς τις τράπεζες είναι απαραίτητος για να μην γίνει κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων.
3. Στις φετινές οι τιμές ήταν πολύ καλές.
4. Εξαντλήθηκαν καυσίμων.
5. Σημαντικές φρούτων και λαχανικών διακινήθηκαν στη λαϊκή αγορά.

Γενικό Λεξιλόγιο

- **Οφέλη:** ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το όφελος, -ους)
Π.χ. Είχε πολλά οφέλη από τις δουλειές του στο εξωτερικό.

Κλίση:

το όφελος	τα οφέλη
του οφέλους	των οφελών
το όφελος	τα οφέλη
όφελος	οφέλη

- **Διεθνούς:** επίθετο, γένους ουδετέρου, αριθμού ενικού, πτώσης γενικής (διεθνής-ής-ές)
Π.χ. Οι διεθνείς εξελίξεις ευνοούν τις θέσεις της χώρας μας σχετικά με την εξωτερική της πολιτική.

Κλίση:

διεθνής	διεθνής	διεθνές
διεθνούς	διεθνούς	διεθνούς
διεθνή	διεθνή	διεθνές
διεθνή	διεθνή	διεθνές

διεθνείς	διεθνείς	διεθνή
διεθνών	διεθνών	διεθνών
διεθνείς	διεθνείς	διεθνή
διεθνείς	διεθνείς	διεθνή

- **Ξαναπήρα:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου αορίστου, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (ξαναπαίρνω)
Π.χ. Τον ξαναπήρα αρκετές φορές, αλλά δεν κατάφερα να του μιλήσω.

Αρχικοί χρόνοι: ξαναπαίρνω, ξανάπαιρνα, θα ξαναπαίρνω, θα ξαναπάρω, ξαναπήρα, έχω ξαναπάρει, είχα ξαναπάρει, θα έχω ξαναπάρει

- **Μου:** αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας, προσώπου α', αριθμού ενικού, πτώσης γενικής.
Π.χ. Μου είπε ότι θα γύριζε νωρίς, αλλά τελικά άργησε πάρα πολύ.

Κλίση:

εγώ	εμείς
εμένα (μου)	εμάς (μας)
εμένα (με)	εμάς (μας)

- **Αυξήθηκαν:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου αορίστου, φωνής παθητικής, προσώπου γ', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας α' (αυξάνομαι)
Π.χ. Φέτος αυξήθηκε ιδιαίτερα η τιμή των οπωροκηπευτικών και οι καταναλωτές διαμαρτυρήθηκαν γι' αυτό.

Αρχικοί χρόνοι: αυξάνομαι, αυξανόμουν, θα αυξάνομαι, θα αυξηθώ, αυξήθηκα, έχω αυξηθεί, είχα αυξηθεί, θα έχω αυξηθεί

- **Εξαγωγές:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, αριθμού πληθυντικού, πτώσης ονομαστικής (η εξαγωγή, -ής)
Π.χ. Οι εξαγωγές προϊόντων αποφέρουν σημαντικά κέρδη στη χώρα.

Κλίση:

η εξαγωγή	οι εξαγωγές
της εξαγωγής	των εξαγωγών
την εξαγωγή	τις εξαγωγές
εξαγωγή	εξαγωγές

- **Πείτε:** ρήμα, έγκλισης προστακτικής, χρόνου αορίστου, φωνής ενεργητικής, προσώπου β', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας α' (λέω)
Π.χ. Πείτε μου, πώς θέλετε να γίνει η παρουσίαση του προγράμματος.

Αρχικοί χρόνοι: λέω, έλεγα, θα λέω, θα πω, είπα, έχω πει, είχα πει, θα έχω πει

- **Μπροστά:** επίρρημα τοπικό.
Π.χ. Μπροστά στην είσοδο του κτιρίου, βρίσκεται η μεγάλη πλατεία.
- **Να αγοράσουμε:** ρήμα, έγκλισης υποτακτικής, χρόνου αορίστου, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού πληθυντικού, συζυγίας α' (αγοράζω)
Π.χ. Πρέπει να αγοράσουμε μεγάλη ποσότητα χαρτικής ύλης, για να καλύψουμε τις ανάγκες της εταιρείας μας.

Αρχικοί χρόνοι: αγοράζω, αγόραζα, θα αγοράζω, θα αγοράσω, αγόρασα, έχω αγοράσει, είχα αγοράσει, θα έχω αγοράσει

- **Πιο μεγάλη:** επίθετο, βαθμού συγκριτικού, γένους θηλυκού, αριθμού ενικού, πτώσης αιτιατικής (μεγάλος-η-ο)
Π.χ. Η αύξηση του φόρου ήταν αυτή τη χρονιά πιο μεγάλη από πέρσι.

Κλίση:

μεγάλος	μεγάλη	μεγάλο
μεγάλου	μεγάλη	μεγάλου
μεγάλο	μεγάλη	μεγάλο

μεγάλε	μεγάλη	μεγάλο
μεγάλοι	μεγάλες	μεγάλα
μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
μεγάλους	μεγάλες	μεγάλα
μεγάλοι	μεγάλες	μεγάλα

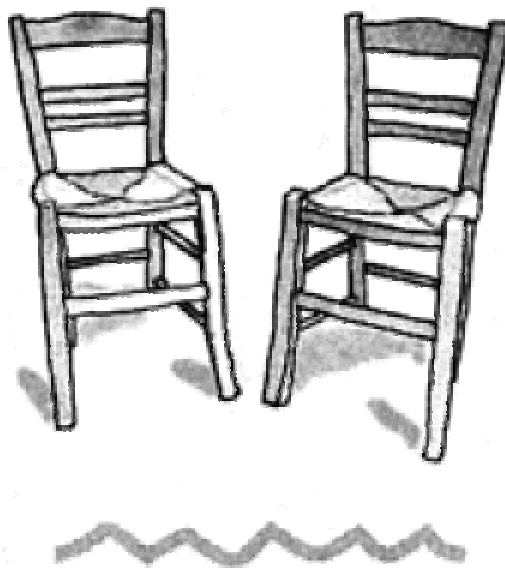
- **Περισσότερο:** επίρρημα, βαθμού συγκριτικού
Π.χ. Θα δουλεύεις περισσότερο και θα παίρνεις τον ίδιο μισθό. Τι λες;
- **Θα στείλω:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου μέλλοντα απλού, φωνής ενεργητικής, προσώπου α', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (στέλνω)
Π.χ. Θα στείλουμε αμέσως τα απαιτούμενα έγγραφα, προκειμένου να υπογραφούν και να ξεκινήσει η συνεργασία.

Αρχικοί χρόνοι: στέλνω, έστειλα, θα στέλνω, θα στείλω, έστειλα, έχω στείλει, είχα στείλει, θα έχω στείλει

Άσκηση Κατανόησης

Σημειώστε τις σωστές προτάσεις με Σ και τις λάθος με Λ:

1. Την ώρα που τηλεφώνησε ο συνεργάτης, ο κ. Αλεξιάδης βρισκόταν σε συνάντηση με το Γενικό Διευθυντή.
2. Η εταιρεία του κ. Αλεξιάδη ασχολείται με εξαγωγές προϊόντων.
3. Ο συνεργάτης θέλει να αγοράσει καθίσματα 25β.
4. Η εταιρεία δεν έχει στην αποθήκη της τον αριθμό καθισμάτων, που θέλει ο συνεργάτης.
5. Τελικά ο συνεργάτης δεν θα αγοράσει τίποτα από την εταιρεία του κ. Αλεξιάδη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Θηλυκά ουσιαστικά σε -α**

ενικός αριθμός

ονομαστική	η	δουλει- ά	ημέρ- α	θάλασσ- α
γενική	της	δουλει- άς	ημέρ- ας	θάλασσ- ας
αιτιατική	την	δουλει- ά	ημέρ- α	θάλασσ- α
κλητική	-	δουλει- ά	ημέρ- α	θάλασσ- α

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	οι	δουλει- ές	ημέρ- ες	θάλασσ- ες
γενική	των	δουλει- ών	ημερ- ών	θάλασσ- ών
αιτιατική	τις	δουλει- ές	ημέρ- ες	θάλασσ- ες
κλητική	-	δουλει- ές	ημέρ- ες	θάλασσ- ες

Κατά το **δουλειά** κλίνονται: καρδιά, ομορφιά, μεταφορά, αγορά, διαφορά, προσφορά κλπ.

Κατά το **ημέρα** κλίνονται: γλώσσα, ώρα, χώρα, πλατεία, γυναίκα, δίψα, εταιρεία, παραγγελία, πληροφορία, υπηρεσία, αφθονία κλπ.

Κατά το **θάλασσα** κλίνονται: αίθουσα, μαθήτρια, φοιτήτρια, καθηγήτρια, διευθύντρια, τράπεζα κλπ.

Τα θηλυκά της κατηγορίας αυτής στη **γενική του πληθυντικού** τονίζονται στη **λήγουσα**: γλώσσα – γλωσσών.

ενικός αριθμός

ονομαστική	η	ελπίδ- α	ποσότητ- α
γενική	της	ελπίδ- ας	ποσότητ- ας
αιτιατική	την	ελπίδ- α	ποσότητ- α
κλητική	-	ελπίδ- α	ποσότητ- α

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	οι	ελπίδ- ες	ποσότητ- ες
γενική	των	ελπίδ- ων	ποσοτήτ- ων
αιτιατική	τις	ελπίδ- ες	ποσότητ- ες
κλητική	-	ελπίδ- ες	ποσότητ- ες

Κατά το **ελπίδα** κλίνονται: η εφημερίδα, η πατρίδα, η φροντίδα, η εικόνα κλπ.

Κατά το **ποσότητα** κλίνονται: η ποιότητα, η χρησιμότητα, η ικανότητα, η σοβαρότητα, η ταυτότητα, η προσωπικότητα κλπ.

Τα ουσιαστικά της κατηγορίας αυτής στη **γενική πληθυντικού** τονίζονται στην **παραλήγουσα**: ταυτότητες – ταυτοτήτων.

Θηλυκά ουσιαστικά σε -η

ενικός αριθμός

ονομαστική	η	αλλαγ- ή	ανάγκ- η	ζάχαρ- η
γενική	της	αλλαγ- ής	ανάγκ- ης	ζάχαρ- ης
αιτιατική	την	αλλαγ- ή	ανάγκ- η	ζάχαρ- η
κλητική	-	αλλαγ- ή	ανάγκ- η	ζάχαρ- η

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	οι	αλλαγ- ές	ανάγκ- ες	ζάχαρ- ες
γενική	των	αλλαγ- ών	ανάγκ- ών	ζάχαρ- ες
αιτιατική	τις	αλλαγ- ές	ανάγκ- ες	ζάχαρ- ες
κλητική	-	αλλαγ- ές	ανάγκ- ες	ζάχαρ- ες

Κατά το **αλλαγή** κλίνονται: αδερφή, ψυχή, γραμμή, τιμή, πληρωμή, εισαγωγή, προσοχή, εξαγωγή, παραγωγή, περιοχή, εποχή κλπ.

Κατά το **ανάγκη** κλίνονται: φήμη, ζέστη, αγάπη, λύπη, ύλη κλπ.

Κατά το **ζάχαρη** κλίνονται: άνοιξη, κάμαρη, κούραση.

Από τα παροξύτονα δε σχηματίζουν όλα τη γενική πληθυντικού. Όσα τη σχηματίζουν κατεβάζουν τον τόνο στη λήγουσα: ανάγκη – αναγκ**ών**.

Τα προπαροξύτονα δε σχηματίζουν ποτέ τη γενική πληθυντικού.

Θηλυκά ουσιαστικά σε -η αρχαιοκλίτα

ενικός αριθμός

ονομαστική	η	γνώσ- η	δύναμ- η
γενική	της	γνώσ- ης ή γνώσ- εως	δύναμ- ης ή δυνάμ- εως
αιτιατική	την	γνώσ- η	δύναμ- η
κλητική	-	γνώσ- η	δύναμ- η

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	οι	γνώσ- εις	δυνάμ- εις
γενική	των	γνώσ- εων	δυνάμ- εων
αιτιατική	τις	γνώσ- εις	δυνάμ- εις
κλητική	-	γνώσ- εις	δυνάμ- εις

Κατά το **γνώση** κλίνονται: θέση, σκέψη, κρίση, λέξη, λύση, πίστη, πόλη, πράξη, χρήση κλπ.

Κατά το **δύναμη** κλίνονται: απόφαση, διάθεση, είδηση, ειδοποίηση, εξήγηση, κίνηση, εξέλιξη, έλλειψη κλπ.

Τα προπαροξύτονα αρχαιοκλίτα θηλυκά σε **-η** κατεβάζουν τον τόνο στον πληθυντικό κατά μία συλλαβή: η δύναμη – οι δυνά**μεις** – των δυνά**μ**εων – τις δυνά**μεις**.

Θηλυκά ουσιαστικά σε -ος αρχαιοκλίτα

ενικός αριθμός

ονομαστική	η	είσοδ- ος	λεωφόρ- ος	οδ- ός
γενική	της	εισόδ- ου	λεωφόρ- ου	οδ- ού
αιτιατική	την	είσοδ- ο	λεωφόρ- ο	οδ- ό
κλητική	-	(είσοδ- ο)	(λεωφόρ- ο)	(οδ- ό)

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	οι	είσοδ- οι	λεωφόρ- οι	οδ- οί
γενική	των	εισόδ- ων	λεωφόρ- ων	οδ- ών
αιτιατική	τις	εισόδ- ους	λεωφόρ- ους	οδ- ούς
κλητική	-	(είσοδ- οι)	(λεωφόρ- οι)	(οδ- οί)

Κατά το **είσοδος** κλίνονται: έξοδος, περίμετρος, πρόοδος, διαγώνιος, Αίγυπτος, Κόρινθος, Πελοπόννησος κλπ.

Κατά το **λεωφόρος** κλίνονται: διχοτόμος, Δήλος, Κύπρος, Μήλος κλπ.

Κατά το **οδός** κλίνονται: Λεμεσός, Οδησός κλπ.

Τα προπαροξύτονα θηλυκά σε **-ος** στη γενική του ενικού και του πληθυντικού, καθώς και στην αιτιατική πληθυντικού κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα: η είσοδος – της εισόδου – των εισόδων – τις εισόδους

Ασκήσεις

1. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών:
2. Οι της εταιρείας βρίσκονται σε άνοδο. (πώληση)
3. Η οικονομική κατάσταση επηρεάζει τις στον εμπορικό τομέα. (εξέλιξη)
4. Τα έσοδα της του είναι σταθερά. (εταιρεία)
5. Η χώρα μας είναι μία από τις του ευρωπαϊκού εμπορίου. (λεωφόρος)
6. Υπάρχει του συγκεκριμένου προϊόντος στην αγορά. (έλλειψη)

2. Σχηματίστε για κάθε ουσιαστικό τις πτώσεις που ζητούνται:

1. η περίπτωση	(γενική πληθυντικού)
2. η έξοδος	(ονομαστική πληθυντικού)
3. η μεταφορά	(αιτιατική ενικού)
4. η παραγγελία	(γενική ενικού)
5. η ύλη	(αιτιατική πληθυντικού)

3. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση για κάθε πρόταση:

1. Πρέπει να αυξήσουμε τις μας στο εξωτερικό.
α) εξαγωγές β) εξαγωγείς γ) εξαγωγή
2. Ο Πειραιάς είναι η μεγαλύτερη εμπορική της Μεσογείου.
α) οδοί β) οδό γ) οδός
3. Σήμερα δεν έχουμε στη χώρα μας γεωργικών προϊόντων.
α) αφθονίες β) αφθονία γ) αφθονίας
4. Παλιότερα οι άνθρωποι ικανοποιούσαν τις ανάγκες τους με τις προϊόντων.
α) ανταλλαγές β) ανταλλαγών γ) ανταλλαγή
5. Δε γίνονται μόνο εισαγωγές – εξαγωγές προϊόντων αλλά και
α) γνώσης β) γνώσεων γ) γνώσεις

ΜΕΡΟΣ Β' - ΟΜΙΛΙΑ

(Η ομιλία του κυρίου Αλεξιάδη στους μαθητές)

Μία από τις πιο φανερές τάσεις της σύγχρονης οικονομίας είναι η ανάπτυξη και ισχυροποίηση του **Διεθνούς Εμπορίου**. Να θυμηθούμε ότι η **ανταλλαγή εμπορευμάτων** μεταξύ των χωρών γίνεται από την αρχαιότητα. Η αρχαία Ελλάδα, για παράδειγμα, ήταν πασίγνωστη για την **εξαγωγή** ελαιόλαδου και **κεραμικών αγγείων**. Με τη μεταφορά **υλικών αγαθών** διαδίδονταν, χωρίς ίσως να γίνεται αντιληπτό, και πολιτιστικές αξίες.

Στο παρελθόν η πιο συχνή αιτία εξαγωγών ήταν η έλλειψη ενός προϊόντος σε μια ορισμένη γεωγραφική περιοχή. Σε πιο παλιές εποχές, οι άνθρωποι αντάλλαζαν τα προϊόντα που τους περίσσευαν (π.χ. γεωργικά) με εκείνα που τους έλλειπαν (π.χ. βιοτεχνικά) και υπήρχαν σε αφθονία αλλού. Αυτός ο φυσικός τρόπος ανταλλαγής ενός προϊόντος με ένα άλλο -αντιπραγματικός ή αντι-εμπόριο όπως αναφέρεται και πραγματοποιείται και σήμερα στο πλαίσιο του Διεθνούς Εμπορίου- αντικαταστάθηκε, μετά από αιώνες με την εμφάνιση του νομίσματος, με αγοραπωλησίες αγαθών και τη χρησιμοποίηση του χρήματος στις εμπορικές ανταλλαγές. Ίσως να νιώσετε έκπληξη, αν μάθετε ότι στην αρχαιότητα τα νομίσματα μπορούσαν να είναι φύλλα, όστρακα, ψάρια ή πέτρα. Σήμερα το εμπόριο ασκείται από πολλές εταιρείες με ηλεκτρονικά μέσα και με **πλαστικό χρήμα** και είναι πολύ αποδοτικό.

Οι σύγχρονες εμπορικές εταιρείες ασκούν διεθνές εμπόριο για πολλούς και διάφορους λόγους όπως το να αυξάνουν το κέρδος, να μειώνουν τον κίνδυνο εξάρτησης από μία μόνο αγορά διανομής προϊόντων, να πουλάνε το περίσσειμα παραγωγής που δεν απορροφήθηκε από την ήδη **κορεσμένη εγχώρια αγορά**, να καλυτερεύουν την εικόνα της εταιρείας στη Διεθνή Αγορά κλπ.

Εξωτερικό εμπόριο σημαίνει εξαγωγή - **εισαγωγή** προϊόντων (π.χ. τρόφιμα, πρώτες ύλες, αγαθά ευρείας κατανάλωσης, βιομηχανικά προϊόντα), υπηρεσιών (τουρισμού, μεταφορών, παροχής συμβουλών, διεθνούς ασφάλισης), πληροφοριών και γνώσεων. Το πιο σημαντικό έγγραφο απ' όλα τα έγγραφα των συναλλαγών του εξωτερικού εμπορίου είναι το **συμβόλαιο** διεθνούς πώλησης μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα. Αυτό το συμβόλαιο υπογράφεται μετά τη διαπραγμάτευση της ποσότητας του εμπορεύματος, της τιμής, των όρων πληρωμής, του τρόπου μεταφοράς και εξασφάλισης προϊόντων στη διάρκεια της μεταφοράς.

Το διεθνές εμπόριο είναι επηρεασμένο από το οικονομικό, πολιτικό, και τεχνολογικό περιβάλλον των χωρών, που συμμετέχουν και ρυθμίζεται σε διεθνές επίπεδο από διάφορους τελωνειακούς **φόρους**, όπως π.χ. ο φόρος εισαγωγής.

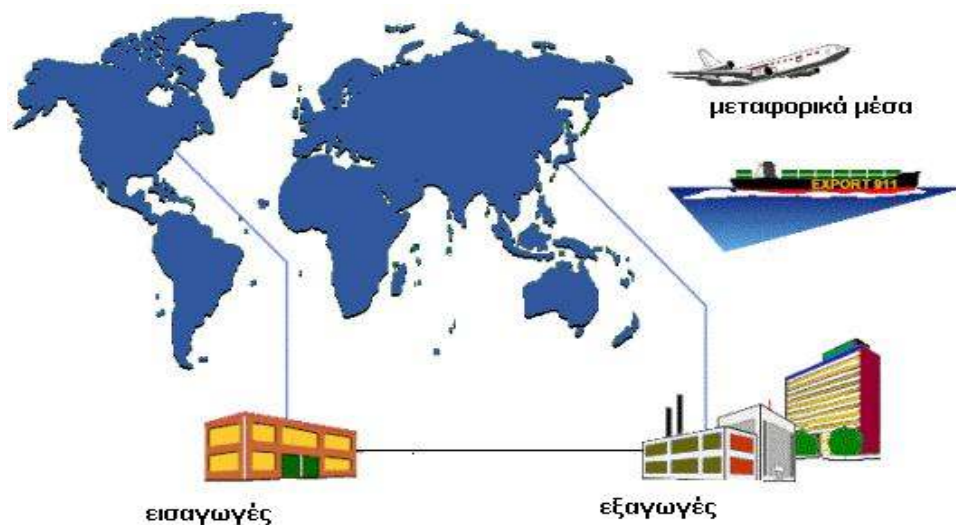
Στη σημερινή εποχή υπάρχει η τάση για κατάργηση των εμπορικών φραγμών μεταξύ των κρατών. Το πιο πειστικό παράδειγμα είναι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, όπου σχηματίστηκε μια **Κοινή Αγορά** των κρατών μελών της Κοινότητας για **ελεύθερο διασυνοριακό εμπόριο** αγαθών και υπηρεσιών.

Αυτό το γεγονός προσφέρει κέρδος και οφέλη τόσο στους εξαγωγείς και εισαγωγείς όσο και γενικότερα, στον πληθυσμό που έχει έτσι στη διάθεσή του μια **ευρύτερη ποικιλία προϊόντων** σε πολύ καλές τιμές.

Ειδικό Λεξιλόγιο

- **Διεθνής-ής-ές Εμπόριο, -α:** η αγορά και η πώληση προϊόντων ανάμεσα σε διάφορα έθνη, κράτη.
Π.χ. Το Διεθνές εμπόριο γνωρίζει ιδιαίτερη άνθιση στις μέρες μας, με τη βοήθεια που του παρέχει το Διαδίκτυο.
- **Ανταλλαγή, -ές:** η ενέργεια και το αποτέλεσμα του να δίνω σε κάποιον κάτι και να παίρνω από αυτόν κάτι άλλο.
Π.χ. Συχνά η ανταλλαγή προϊόντων με τους γειτονικούς λαούς ήταν η αιτία για τις καλές τους σχέσεις.
- **Εξαγωγή, -ές:** διάθεση και πώληση ενός προϊόντος στην αγορά του εξωτερικού.
Π.χ. Οι εξαγωγές φρούτων και λαχανικών αποτελούν μεγάλη πηγή εσόδων για την Ελλάδα.
- **Υλικά (-ός-ή-ό) αγαθά (-ό, -ά):** οτιδήποτε ανήκει στον υλικό κόσμο, σε αντίθεση με τον πνευματικό ή τον ηθικό.
Π.χ. Ενδιαφέρεται μόνο για τα υλικά αγαθά, χωρίς να υπολογίζει πνευματικές ή ηθικές αξίες.
- **Πλαστικό χρήμα:** έκφραση, τρόπος πληρωμής με πιστωτική κάρτα.
Π.χ. Λόγω της κρίσης, πολλές συναλλαγές σε αγοραπωλησίες γίνονται με πλαστικό χρήμα.
- **Κορεσμένος-η-ο:** κατάσταση, κατά την οποία ένα σύστημα έχει αποκτήσει τη μεγαλύτερη τιμή του.
Π.χ. Σήμερα οι κλάδοι των καθηγητών θεωρούνται κορεσμένοι, καθώς ελάχιστοι πια μπορούν να απορροφηθούν σε θέσεις εργασίας.
- **Εγχώρια (-ος-α-ο) αγορά, -ές:** το σύνολο των προϊόντων, που παράγονται και καταναλώνονται στην ίδια χώρα.
Π.χ. Τα προϊόντα της εγχώριας αγοράς είναι συνήθως φτηνότερα από τα εισαγόμενα.
- **Εισαγωγή, -ές:** η διαδικασία, κατά την οποία φέρνω προϊόντα από άλλη χώρα στη δική μου.
Π.χ. Την προηγούμενη χρονιά ο οργανισμός έκανε μεγάλο αριθμό εισαγωγών σε πρώτες ύλες.
- **Συμβόλαιο, -α:** έγγραφη συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων.
Π.χ. Υπέγραψα συμβόλαιο με τον ιδιοκτήτη του σπιτιού, που μένω, για δύο χρόνια.
- **Φόρος, -οι:** τμήμα του εισοδήματος των πολιτών, που αποδίδεται στο κράτος.
Π.χ. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε χθες νέα αύξηση φόρων, λόγω της μεγάλης οικονομικής κρίσης.
- **Κοινή Αγορά:** η οικονομική ένωση των κρατών της Ευρώπης.
Π.χ. Η Κοινή Αγορά ανοίγει νέους οικονομικούς ορίζοντες στα κράτη-μέλη.

- **Ελεύθερο (-ος-η-ο) διασυνοριακό (-ός-ή-ό) εμπόριο, -α:** το ελεύθερο εμπόριο μέσω των συνόρων δύο ή περισσότερων κρατών.
Π.χ. Η Κοινή Αγορά επιτρέπει τη μετακίνηση αγαθών, προς και από τα κράτη μέλη, με ελεύθερο διασυνοριακό εμπόριο.
- **Ευρύτερη (-ος-η-ο) ποικιλία, -ες προϊόντων (-ον, -οντα):** περισσότερα είδη πραγμάτων, αγαθών.
Π.χ. Στα καταστήματα της περιοχής μας θα βρείτε μια ακόμη ευρύτερη ποικιλία προϊόντων, χρωμάτων και σχεδίων.

Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη σε κάθε πρόταση:

φόροι, κορεσμένοι, εισαγωγές, συμβόλαιο, ανταλλαγές

1. Οι λαχανικών έχουν αυξηθεί, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν πρόβλημα οι ντόπιοι παραγωγοί.
2. Οι για την επιχείρησή μου είναι τόσο υψηλοί, που σκέφτομαι να την κλείσω.
3. Πρέπει να υπογράψουμε, προκειμένου να ξεκινήσει η συνεργασία μας.
4. Πολλοί τομείς επαγγελματών θεωρούνταικαι οι νέοι πρέπει να ενημερώνονται έγκαιρα για αυτούς.
5. Οιπροϊόντων ήταν η πρώτη μορφή εμπορίου.

2. Αντιστοιχίστε, φτιάχνοντας ζευγάρια λέξεων, που να ταιριάζουν νοηματικά:

1. Κοινή	ποικιλία
2. διασυνοριακό	Αγορά
3. ευρύτερη	εμπόριο
4. πλαστικό	αγαθά
5. υλικά	χρήμα

Γενικό Λεξιλόγιο

- **Εμπορευμάτων:** ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, αριθμού πληθυντικού, πτώσης γενικής (το εμπόρευμα, -ματος)
Π.χ. Τα εμπορεύματα, που περιμέναμε από το εξωτερικό, ήρθαν και μπορούν να διατεθούν στην αγορά.

Κλίση:

το εμπόρευμα	τα εμπορεύματα
του εμπορεύματος	των εμπορευμάτων
το εμπόρευμα	τα εμπορεύματα
εμπόρευμα	εμπορεύματα

- **Κεραμικών αγγείων:** επίθετο, γένους ουδετέρου, αριθμού πληθυντικού, πτώσης γενικής (κεραμικός-ή-ό)
Π.χ. Η κεραμική τέχνη ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένη στην Ελλάδα τα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

Κλίση:

κεραμικός	κεραμική	κεραμικό
κεραμικού	κεραμικής	κεραμικού
κεραμικό	κεραμική	κεραμικό
κεραμικέ	κεραμική	κεραμικό
κεραμικοί	κεραμικές	κεραμικά
κεραμικών	κεραμικών	κεραμικών
κεραμικούς	κεραμικές	κεραμικά
κεραμικοί	κεραμικές	κεραμικά

ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, αριθμού πληθυντικού, πτώσης γενικής (το αγγείο, -ου)

Π.χ. Ένας μεγάλος αριθμός αγγείων βρέθηκε κατά την τελευταία ανασκαφή στην Κρήτη.

Κλίση:

το αγγείο	τα αγγεία
του αγγείου	των αγγείων
το αγγείο	τα αγγεία
αγγείο	αγγεία

- **Διαδίδονταν:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου παρατατικού, φωνής παθητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (διαδίδομαι)

Π.χ. Η ελληνική γλώσσα και ο πολιτισμός διαδόθηκαν και επηρέασαν σημαντικά χώρες και λαούς.

Αρχικοί χρόνοι: διαδίδομαι, διαδίδομαι, θα διαδίδομαι, θα διαδοθώ, διαδόθηκα, έχω διαδοθεί, είχα διαδοθεί, θα έχω διαδοθεί

- **Περίσσευαν:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου παρατατικού, φωνής ενεργητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (περισσεύω)
Π.χ. Μετά τις αγορές που έκανα, με έκπληξη διαπίστωνα ότι μου είχαν περισσέψει αρκετά χρήματα.

Αρχικοί χρόνοι: περισσεύω, περίσσευα, θα περισσεύω, θα περισσέψω, περίσσεψα, έχω περισσέψει, είχα περισσέψει, θα έχω περισσέψει

- **Αντικαταστάθηκε:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου αορίστου, φωνής παθητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας β' (αντικαθίσταμαι)
Π.χ. Μέχρι το τέλος του χρόνου, ο γενικός διευθυντής θα έχει αντικατασταθεί από τον κ. Γεωργίου.

Αρχικοί χρόνοι: αντικαθίσταμαι, αντικαθιστάμην, θα αντικαθίσταμαι, θα αντικατασταθώ, αντικαταστάθηκα, έχω αντικατασταθεί, είχα αντικατασταθεί, θα έχω αντικατασταθεί

- **Εξάρτησης:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, αριθμού ενικού, πτώσης γενικής (η εξάρτηση, -ης/-εως)
Π.χ. Η εξάρτησή του από τους γονείς του είναι τόσο μεγάλη, που δεν μπορεί να μείνει μόνος του.

Κλίση:

η εξάρτηση	οι εξαρτήσεις
της εξάρτησης	των εξαρτήσεων
την εξάρτηση	τις εξαρτήσεις
εξάρτηση	εξαρτήσεις

- **Υπογράφεται:** ρήμα, έγκλισης οριστικής, χρόνου ενεστώτα, φωνής παθητικής, προσώπου γ', αριθμού ενικού, συζυγίας α' (υπογράφομαι)
Π.χ. Η νέα σύμβαση μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων υπογράφεται στην αρχή της συνεργασίας τους.

Αρχικοί χρόνοι: υπογράφομαι, υπογραφόμουν, θα υπογράφομαι, θα υπογραφώ, υπογράφηκα, έχω υπογραφεί, είχα υπογραφεί, θα έχω υπογραφεί

- **Περιβάλλον:** ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, αριθμού ενικού, πτώσης ονομαστικής (το περιβάλλον, -οντος)
Π.χ. Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί την ουσιαστική μέριμνα των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Κλίση:

το περιβάλλον	τα περιβάλλοντα
του περιβάλλοντος	των περιβαλλόντων
το περιβάλλον	τα περιβάλλοντα
περιβάλλον	περιβάλλοντα

Άσκηση Κατανόησης

Σημειώστε τις σωστές προτάσεις με Σ και τις λάθος με Λ:

1. Η ανταλλαγή εμπορευμάτων είναι σύγχρονο φαινόμενο.
2. Σήμερα το εμπόριο γίνεται μόνο μέσω πλαστικού χρήματος.
3. Ένας από τους λόγους ανάπτυξης του διεθνούς εμπορίου είναι και η εικόνα μιας εταιρείας στην αγορά του εξωτερικού.
4. Στο συμβόλαιο διεθνούς πώλησης περιγράφονται όλα όσα αφορούν την πώληση και τη μεταφορά του προϊόντος.
5. Η Κοινή Αγορά καλυτερεύει τις συνθήκες ανάπτυξης του εμπορίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Προστακτική Ενεργητικής Φωνής

Η **προστακτική** είναι η έγκλιση που δηλώνει: **προσταγή** (α), **επιθυμία** (β), **ευχή** (γ), **προτροπή** (δ) και **απαγόρευση** (ε):

- α. **Φύγε** γρήγορα.
- β. **Άκουσέ** με.
- γ. **Βοήθα** με Θεέ μου.
- δ. **Χαιρέτα**, Ειρήνη, τον κύριο Γιώργο.
- ε. **Μη φωνάζετε** έτσι.

Συνεχής Προστακτική

Η **συνεχής προστακτική** είναι η **προστακτική ενεστώτα** και παρουσιάζει αυτό που σημαίνει το ρήμα, δηλαδή την προσταγή, την επιθυμία, την ευχή κλπ. **εξακολουθητικά**, ως κάτι συνεχόμενο.

Έχει κανονικά δύο πρόσωπα, **β' ενικό** και **β' πληθυντικό**.

Το β' ενικό σχηματίζεται από το **θέμα του ενεστώτα** και την κατάληξη **-ε** (για την α' συζυγία) ή **-α** (για τη β' συζυγία).

Το β' πληθυντικό **συμπίπτει με το β' πληθυντικό της οριστικής ενεστώτα**, δηλ.:

β' ενικό: θέμα ενεστώτα + -ε ή -α

β' πληθυντικό: β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

παραδείγματα

	γράφω	πηγαίνω	στέλνω	μιλάω
β' ενικό	γράφε	πήγαινε	στέλνε	μίλα
β' πληθυντικό	γράφετε	πηγαίνετε (πηγαίντε)	στέλνετε	μιλάτε

1. **Δίνε** τα χρήματα κάθε μήνα.
2. **Κράτα** συνέχεια σημειώσεις.
3. **Πληρώνετε** τους λογαριασμούς σας.
4. **Ενημερώνετέ** με συνέχεια.

Κάποια ρήματα σχηματίζουν την συνεχή προστακτική λίγο διαφορετικά, όπως:

ακούω	λέ(γ)ω	τρώ(γ)ω
άκ-ου	λέγ-ε	τρώγ-ε
ακούτε	λέγετε	τρώγετε

Οι τύποι του γ' προσώπου που λείπουν αναπληρώνονται από την συνεχή υποτακτική, π.χ. **ας γράφει**, **ας λέει**, **να μιλάνε** κλπ.

Η συνεχή προστακτική παίρνει **άρνηση μη**. Σε αυτή την περίπτωση όμως και το β' ενικό συμπίπτει με το β' ενικό της οριστικής ενεστώτα, π.χ. **μη φωνάζεις – μη φωνάζετε**, **μη μιλάς – μη μιλάτε**.

Απλή προστακτική

Απλή προστακτική είναι η προστακτική αορίστου και παρουσιάζει αυτό που σημαίνει το ρήμα **συνοπτικά**, ως κάτι **στιγμιαίο**.

Έχει δύο πρόσωπα, **β' ενικό** και **β' πληθυντικό**. Σχηματίζονται από το **θέμα του αορίστου**, το β' ενικό με την κατάληξη **-ε** και το β' πληθυντικό με την κατάληξη **-τε** ή, σπανιότερα, **-ετε** και για τις δύο συζυγίες.

παραδείγματα

	πληρώνω	περιμένω	μένω	μιλάω	τηλεφωνώ
β' ενικό	πλήρωσ-ε	περίμεν-ε	μείν-ε	μίλησ-ε	τηλεφώνησ-ε
β' πληθυντικό	πληρώσ-τε	περιμέν-ετε	μείν-ετε	μιλήσ-τε	τηλεφωνήσ-τε

1. **Εξοφλήστε** με αμέσως!
2. **Πουλήστε** τις μετοχές το γρηγορότερο!
3. **Βοηθήστε** μας γρήγορα!
4. **Ακούστε** τι έχω να σας πω.

Κάποια ρήματα σχηματίζουν την απλή προστακτική διαφορετικά, όπως:

βλέπω	λέω	τρώω	πίνω	βρίσκω	μπαίνω
δες	πες	φάε	πιες	βρες	μπες έμπα
δείτε δέστε	πείτε πέστε	φάτε	πιείτε πιέστε	βρείτε βρέστε	μπίτε μπέστε

βγαίνω	πηγαίνω	έρχομαι	αφήνω	κάθομαι
βγες	πήγαινε	έλα	άφησε άσε	κάθισε κάτσε
βγείτε βγέστε	πηγαίνετε	ελάτε	αφήστε άστε	καθίστε

Οι τύποι του γ' προσώπου που λείπουν αναπληρώνονται από την απλή προστακτική.
π.χ. να έρθει, να ξυπνήσουν, ας φάνε κλπ.

Η **απλή προστακτική** παίρνει άρνηση **μη**. Σε αυτή την περίπτωση όμως και το β' ενικό και το β' πληθυντικό ταυτίζονται με τα αντίστοιχα πρόσωπα του απλού μέλλοντα.

π.χ. **μη φωνάξεις – μη φωνάξετε, μην προσπαθήσεις – μην προσπαθήσετε.**

Ασκήσεις

1. Σχηματίστε τη συνεχή προστακτική των παρακάτω ρημάτων και στα δύο πρόσωπα:

1. προσφέρω
2. επιλέγω
3. παίρνω
4. στέλνω
5. υπογράφω

2. Συμπληρώστε τα κενά με το ρήμα της παρένθεσης στο σωστό τύπο της απλής προστακτικής:

- (εσείς) την αγορά με ποιοτικά προϊόντα. (προμηθεύω)
- όλα σας τα είδη από εμάς. (αγοράζω)
- επωνυμία στην επιχείρησή σας. (αλλάζω)
- (εσύ) τη συμφωνία πριν το τέλος του μήνα. (κλείνω)
- (εσύ) με κάθε τρόπο την επιταγή. (καλύπτω)

3. Σημειώστε με ένα √ τους τύπους της προστακτικής:

βάλε		έγραψε		υπογράψατε	
πρόσφερες		στείλτε		εισάγεις	
κάντε		βελτιώσατε		φύγετε	
είδατε		έφτιαχνε		πουλάει	
πάρε		δώσε		αλλάξτε	

Παιχνιδόλεξα

Σταυρόλεξο

Δώστε τους ορισμούς και λύστε το σταυρόλεξο:

Οριζόντια:

1. Αφαίρεση μέρους από την τιμή ενός προϊόντος
2. «.....» με, Θεέ μου! (προστακτική του ρήματος «βοηθάω»)
3. Η γενική του ουσιαστικού «γνώση»

Κάθετα:

1. Παρέχω σε κάποιον κάτι που θα χρειαστεί.
2. Τμήμα του εισοδήματος των πολιτών, που αποσπά το κράτος.

				1				
	1							
							2	
2								
	3							

Κρεμάλα

Δώστε τους ορισμούς:

1. Έντυπο ολιγοσέλιδο, διαφημιστικό / ενημερωτικό. Φ _____
2. Διάθεση και πώληση ενός προϊόντος στην αγορά του εξωτερικού. Ε _____
3. Το σύνολο των προϊόντων που παράγονται και καταναλώνονται στην ίδια χώρα. (δύο λέξεις) Ε _____ Α _____

Παζλ

Επιλέξτε το σωστό:

1. όλες τις κάβες της γειτονιάς με ποτά.
 α) προμηθεύουν β) παράγουν γ) εξαγουν
2. Μας έστειλε ένα διαφημιστικό από την εταιρεία του.
 α) έντυπο β) φυλλάδιο γ) απόδειξη
3. Δεν μπορούσα να σε δω, γιατί σου ήταν ένα δέντρο.
 α) μπροστά β) πίσω γ) μέσα
4. το λογαριασμό, αμέσως!
 α) πληρώνουμε β) πληρώνεις γ) πλήρωσε
5. Σκέφτεται μόνο τα χρήματα και γενικότερα ενδιαφέρεται για τα αγαθά.
 α) πνευματικά β) υλικά γ) ηθικά